

Łódź 28.02.2024

Prof. dr hab. n. med. Agnieszka Żebrowska

Klinika Dermatologii i Wenerologii UM w Łodzi

Ocena pracy na stopień doktora nauk medycznych lek. Adama Zalewskiego p.t.:

„Wybrane aspekty kliniczne i psychospołeczne chorych na przewlekły wyprysk rąk”

Przewlekły wyprysk rąk, będący jednym z najczęstszych dermatologicznych problemów, stanowi istotne wyzwanie dla lekarzy dermatologów. Jednakże, pomimo wieloaspektowego charakteru tej dermatozy, istnieje ograniczona liczba badań skupiających się na jej złożonym oddziaływaniu na aspekty psychiczne i emocjonalne pacjentów.

Praca doktorska lek. Adama Zalewskiego ma na celu wnikliwe zbadanie relacji pomiędzy przewlekłym wypryskiem rąk a zaburzeniami depresyjnymi, stygmatyzacją, lękiem, bólem oraz świądem. Ze względu na brak kompleksowej analizy tych czynników w kontekście tej dermatozy, istnieje pilna potrzeba zgłębienia tego aspektu choroby w celu zrozumienia ich wzajemnych interakcji oraz wpływu na jakość życia pacjentów.

Praca ma na celu nie tylko rozwinięcie wiedzy na temat etiologii i patogenezы przewlekłego wyprysku rąk, ale także identyfikację czynników psychospołecznych, które mogą istotnie wpływać na przebieg choroby oraz skuteczność terapii. Poprzez skupienie się na aspektach obniżenia jakości życia, niniejsza praca dąży do holistycznego zrozumienia doświadczenia pacjentów dotkniętych tym schorzeniem.

Wyniki tej analizy mogą nie tylko przyczynić się do lepszego zrozumienia mechanizmów choroby, ale także stanowić fundament dla opracowania bardziej skutecznych strategii terapeutycznych, uwzględniających nie tylko aspekty dermatologiczne, ale także psychospołeczne. W rezultacie, praca ta może mieć istotny wpływ na poprawę jakości opieki nad pacjentami cierpiącymi na przewlekły wyprysk rąk oraz na rozwój bardziej kompleksowego podejścia do leczenia tej powszechnej, lecz często bagatelizowanej choroby skórnej.

Dlatego też przygotowanie przez lek. Adama Zalewskiego, pod kierunkiem promotora prof. dr hab. n. med. Jacka Szepietowskiego, cyklu publikacji dotyczących patogenezы wyprysku rąk w aspekcie zastosowania inhibitorów kinaz Janusowych oraz opisu tej populacji chorych,

ze szczególnym uwzględnieniem objawów bólu i świądu i aspektów psychospołecznych choroby, jest bardzo interesującym projektem.

Do recenzji zostały przedstawione 3 prace stanowiące cykl, opublikowany w międzynarodowych czasopismach naukowych, o łącznej punktacji MEiN 380 punktów i łącznym współczynniku wpływu 12,2. Wszystkie prace były przed publikacją recenzowane, napisane w języku angielskim a łącznie stanowią spójną charakterystykę grupy chorych na wyprysk rąk, pod wspólnym tytułem: „Wybrane aspekty kliniczne i psychospołeczne chorych na przewlekły wyprysk rąk”.

Na cykl składają się prace, w których lek. Adam Zalewski jest pierwszym a promotor - prof. dr hab. n. med. Jacek Szepietowski ostatnim autorem. Artykuły zostały opublikowane w recenzowanych czasopismach indeksowanych w bazie MEDLINE i uwzględnionych w liście Journal Citation Reports by Web of Science oraz znajdujących się na liście Ministerstwa Edukacji i Nauki: w Expert Review of Clinical Immunology i Journal of Clinical Medicine.

Układ pracy jest typowy dla tego typu rozpraw i zawiera stronę tytułową, podziękowania, spis treści, opis cyklu prac, wykaz skrótów, omówienie rozprawy doktorskiej ze wstępem, celem badań, materiałami i metodami, podsumowaniem wyników i wnioskami, trzy artykuły wchodzące w skład cyklu, streszczenie w języku polskim, streszczenie w języku angielskim, opinię Komisji Etycznej, CV z opisem dorobku naukowego i oświadczenia współautorów publikacji.

Główny cel pracy został sformułowany rzeczowo i było nim dokonanie klinicznej charakterystyki populacji pacjentów chorujących na przewlekły wyprysk rąk, z analizą objawów podmiotowych takich jak ból i świąd. Ocenie została poddana jakość życia chorych, obecność zaburzeń depresyjnych i lękowych i poczucie stygmatyzacji. Przedstawiono korelacje dotyczące poszczególnych aspektów choroby. Poza tym przedstawiono aktualną wiedzę na temat nowoczesnych metod leczenia wyprysku rąk inhibitorami JAK.

Poza tym doktorant opisał cele szczegółowe, które w dokładny sposób przedstawiają projekt badania grupy chorych i ocenę różnych parametrów w tej populacji: obecność i nasilenie obciążenia psychospołecznego, zaburzeń depresyjnych i lękowych, bólu, poczucia stygmatyzacji. Cele szczegółowe dotyczą przeprowadzenia analiz korelacji między wybranymi parametrami.

W pierwszym artykule, pracy poglądowej pt: „ Topical and systemic JAK inhibitors in hand eczema - a narrative review” opublikowanym w Expert Review of Clinical Immunology dokonano przeglądu piśmiennictwa dotyczącego zastosowania terapii inhibitorami kinaz Janusowych w leczeniu przewlekłego wyprysku rąk. Na podstawie przeglądu piśmiennictwa z baz danych dotyczących badań klinicznych baz danych piśmiennictwa, wyłoniono badania skupiające się na zastosowaniu JAK inhibitorów w wyprysku dłoni. Wyniki wskazują, że ta grupa leków może być obiecującą metodą terapeutyczną.

W drugiej publikacji, oryginalnej pt: „Prevalence and characteristics of itch and pain in patients suffering from chronic hand eczema” opublikowanej w Journal of Clinical Medicine, doktorant podjął się scharakteryzowania populacji chorych na przewlekły wyprysk rąk, oceny

występowania bólu i świądu. Przedstawiono wyniki dotyczące wywiadu medycznego, wykonanych wcześniej badań i ich korelacje z uzyskanymi wynikami z badań ankietowych skal HESCI, DLQI i IGA CHE.

Trzeci artykuł pt: Psychosocial consequences of hand eczema. A prospective cross-sectional study opublikowany w Journal of Clinical Medicine jest analizą oceniającą psychospołeczne konsekwencje przewlekłego wyprysku rąk. Wykazała ona, że ta dermatoza miała umiarkowany lub bardzo duży wpływ na życie chorych a spadek jakości życia korelował z ciężkością choroby. Dodatnią korelację wykazano także dla ciężkości choroby i wystąpienia zaburzeń depresyjnych oraz objawów lękowych.

Podsumowaniem rozprawy na podstawie wszystkich artykułów jest osiem wniosków. Sformułowane zwięźle, mówią o inhibitorach JAK – nowoczesnych lekach, dających obiecujące możliwości terapeutyczne i pilną potrzebą dalszych badań nad nowymi możliwościami terapeutycznymi.

Kolejne wnioski podkreślają rolę świądu i bólu w generowaniu obniżenia jakości badanych pacjentów ora wpływie zmian skórnych na stygmatyzację chorych. Ważnym jest wniosek mówiący o konieczności wielodyscyplinarnego podejścia w diagnostyce i leczeniu przewlekłego wyprysku rąk, co znacząco poprawi efekt leczenia i poprawi współpracę lekarz – pacjent.

Cytowane piśmiennictwo, głównie w języku angielskim, odpowiednio dobrane, w większości z ostatnich lat, podkreśla znajomość tematu przez doktoranta i nowość podjętego tematu przez autorów. Piśmiennictwo jest starannie dobrane i prawidłowo cytowane. Zastosowana testy, metody badawcze i statystyczne świadczą o głębokiej znajomości tematu przez doktoranta i umiejętności zastosowania różnych metod badawczych.

Podsumowując oceniam pracę na stopień doktora lek. Adama Zalewskiego bardzo wysoko. Przygotowanie pracy, wybranie metod badawczych, opisanie i przedstawienie wyników badań i dyskusji nad problemem we wszystkich załączonych do cyklu pracach, świadczy o dojrzałości naukowej doktoranta i umiejętności podejmowania i opracowania nowego tematu. Cykl prac stanowi źródło nowej wiedzy oraz opis nie podejmowanych do tej pory aspektów badań nad przewlekłym wypryskiem rąk.

Przedłożona do recenzji rozprawa doktorska spełnia warunki określone w Art. 187 ust 1-4 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668).

Mam zaszczyt przedłożyć Wysokiej Radzie Dyscypliny Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu wniosek o przyjęcie rozprawy lek. Adama Zaleskiego na stopień doktora nauk medycznych i dopuszczenie do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Ze względu na wysoką wartość praktyczną i nowy aspekt postrzegania tej choroby przedstawiony w pracy, uważam że rozprawa zasługuje na wyróżnienie.

